

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 5. Quid dicendum de beatificatione sanctorum, An inquam in ea
Pontifex errare possit, & quousque liceat eorum veneratio

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

Ergo in illo errare non potest. Quod si veritas aliud esse assentiri precipientibus cœlum promissum esse, & Pontifici promissam esse assentientiam Spiritus sancti, & aliud assentiri, quod hic canonizatus piè vixerit; & quod hic & nunc Spiritus sanctus in hac canonizatione præterit eius assentientiam: sicut aliud est credere in hostia ritè consecrata esse corpus Christi, & aliud credere hanc numero hostiam esse ritè consecratam. Nam primum illud generale suppositum est de fide. Secundum certum moraliter: sic de aliis propositionibus videtur dicendum. Facile, inquam, respondetur ad summum probare esse de fide non per se primum, sed per se secundò, eo quod ex duplici reuelata, vel saltem ex vna reuelata, & altera evidenti sequatur; quod tamen non sequitur in exemplo allato de hostia; nam esse hanc hostiam consecratam, non est certum certitudine evidenti; sed solum moraliter: at quod hic Sanctus in cœlis assistat, posita definitione de fide est; quia de fide est esse certum quod Pontifex observandum proponit toti Ecclesie vniuersali.

Ad tertium concedo affirmantem posse errare Pontificem in canonizatione Sanctorum, non esse tanquam hæreticam absolutè damnandum; quia non affirmat aliquid quod contrarium sit his, quæ Ecclesia recipit tanquam de fide certa abique vlla controuersa Doctorum. Videmus namque Canum, Bannes, & alios in principio citatos sentire de fide non esse, Pontificem errare non posse. Ergo Ecclesia non defendit tanquam de fide certum siue vlla controuersa. Quocirca ea maior probabilitate, & certitudine, qua existimamus de fide esse Pontificem in canonizatione Sanctorum errare non posse, ea affirmandum est hæreticum esse, qui negat.

4. Adiecto tamen canonizate Sanctos solum summo Pontifici competere, vt constat ex cap. 1. de reliq. & veneratione Sanctorum, & sine illius licentia nemini Episcoporum licet aliquem pro Sancto venerari, & tradit Matcard. 282. n. 50. August. Barbosa de potest. Episcop. 3. p. alleg. 50. n. 43. Azor 1. p. instit. moral. lib. 5. cap. 6. q. 1. Concedo ad decret. collect. 32. n. 4. Mar. Anton. Genuesis in praxi Archiepisc. Neapol. cap. 5. i. fine.

§. V.

Quid dicendum de beatificatione Sanctorum, an inquam, in ea Pontifex errare possit, & quousque liceat eorum veneratio.

1. Quid sit beatificatio.
2. Quomodo à canonizatione distinguatur.
3. Temerarium, & scandalosum est asserere Pontificem in beatificatione Sanctorum errare posse.
4. Eadem certitudine tenendum est non posse Pontificem errare in beatificatione, ac in canonizatione.
5. Licet alicuius alii ab his (quibus facultas conceditur) Sanctum beatificatum venerari. Proponitur opinio Torres.
6. Pro decisione quid sit aduertendum.
7. Resoluitur longe pius, & probabilis esse ex deuotione omnes æquanimiter illum venerari posse.
8. Satisfit argum. nunt. s. adductis.

AB antiquis scriptoribus nihil de beatificatione actum est: recentiores tamen aliqui pauca subiungunt.

Primo præmittendum est, quid sit beatificatio. Secundò, quæ ratio à canonizatione distinguatur. Et primò beatificatio est quædam facultas, & licentia concessa alicui prouincie speciali, vel Ecclesie, seu religioni, vt aliquem tanquam Sanctum & in cœlis existentem colat. Sed quia colere potest multiplici cultu, scilicet Missæ sacrificio, orationibus & processionibus, publicis votis, illius inuocatione, & imaginis gestatione, Pontifex beatificando illum, simul etiam determinare potest, quo cultu venerandus sit.

2. Secundò præmittendum est, beatificationem à canonizatione distinguere in eo, quod canonizatio est facultas, & licentia concessa non alicui prouincie speciali, sed vniuersali Ecclesie alicui, vt Sanctum venerandi; & consequenter est concessio, & facultas venerandi Sanctum, eo cultu, & veneratione, qua solent Sancti canonizati venerari. Aliquibus videtur distinguere beatificatio à canonizatione; quia canonizatio obligat totam Ecclesiam, vt canonizatum veneretur; beatificatio vero non obligat totam Ecclesiam; imò neque prouinciam, pro qua beatificatio conceditur, vt beatificatum veneretur; sed solum eius venerationem permittit. At credo hanc distinctionem subsistere non posse, quia de ratione canonizationis non est obligare totam Ecclesiam, vt canonizatum veneretur: nam si ad hoc obligaret, obligaret ad aliquem cultum exhibendum à tota Ecclesia; ac prouide vt tota Ecclesia, vel Missam, vel preces, vel processiones aliquam in eius honorem funderet: quod non fit specialiter de omnibus Sanctis. Ergo solum ex vi canonizationis conceditur facultas, & licentia canonizatum venerandi: præceptum autem alicuius venerationis non fertur quoad exercitium, sed ad summum, quoad speciem: hoc est, si circa Sanctum illum aliquam actionem exercere debeas, ea cul-

tus, & venerationis sit. Quare tam canonizatio, quam beatificatio, est facultas & licentia Sanctum publico ritu, & solemniter venerandi non tamen videtur esse præceptum de illius expressa, & quoad exercitium veneratione. His præmissis.

3. Alicui videtur Pontificem in beatificatione Sanctorum errare posse, etiam si in canonizatione liber ab errore sit; quia ex hoc errore non sequitur vniuersalem Ecclesiam errare, si quidem non proponitur vniuersali Ecclesie Sanctus ille colendus. Ceterum dico primò temerarium esse, & scandalosum affirmare in beatificatione Sanctorum Pontificem errare posse; quia abique vilo fundamento, & contra rectam morum institutionem dicitur. Quapropter existimo neminem Catholicorum in hac parte dissentire, præcipue si beatificatio sit, qualis semper esse solet, in qua conceditur, vt Missæ sacrificium in honorem illius celebraretur.

4. Secundò dico eadem certitudine tenendum esse, Pontificem errare non posse in beatificatione Sanctorum, ac in canonizatione. Probo, quia Doctores loquentes de canonizatione, & affirmantes Pontificem errare non posse, nihil de beatificatione temperant. Ergo signum erat sub canonizatione voluisse beatificationem comprehendere. Secundò Pontifex beatificans Sanctum aliquo Missæ sacrificio, hoc est, concedens, vt aliquod Missæ sacrificium in eius honorem celebraretur, toti Ecclesie venerandum proponit; quia nomine totius Ecclesie sacrificium offertur: ipsaque tota Ecclesia medio illo ministro, & sacrificio ab illo oblati Sanctum illum veneratur: sed in his, quæ pertinent ad cultum vniuersalis Ecclesie errare non potest Pontifex. Ergo. Et ex his patet solutio rationis dubitanti. Negamus enim non sequi vniuersalem Ecclesiam errare, si errat Pontifex in beatificatione. Nam licet à Pontifice non proponatur venerandus per vniuersalem Ecclesiam ministro, & proponitur tamen venerandus ab vniuersali Ecclesia per speciales aliquos ministros; & hoc sufficit, vt Ecclesia ipsa errare dicatur.

5. Maior autem difficultas est, an liceat aliis, ab his quibus facultas conceditur, venerari Sanctum beatificatum, ritu in beatificatione præscripto, v. g. conceditur religiosis Societatis Iesv venerari sanctillum Ludouicum Gonzaga, vel beatissimum Franciscum Borgia, sacrificio Missæ, & horis canonicis, die quo è vita discessit, poterunt ne clerici seculares processionem solemnem, & sacrificium in eius honorem offerre, siue in sua Ecclesia, siue in nostris, siue ipso die, quo è vita discessit, siue alio?

Ludouicus Torres 2. 2. disput. 17. dub. 8. attigit hanc questionem, & nimis scitipose locutus est: negat namque hæc omnia licere. Probaturque potest primò, quia nemini licet abique autoritate Sedis Apostolicæ aliquem honore publico venerari cap. 1. de reliq. & venerat. Sanct. sed Apostolica sedes solum religiosis Societatis Iesv hos Sanctos venerari concessit. Ergo nemini alteri licet illos venerari.

Dices, ex concessione facta religiosis Societatis Iesv sublata est prohibitio omnibus facta in prædicto cap. 1. liquidem ibi solum prohibetur venerari alicuique abique autoritate Sedis Apostolicæ; at in huius venerationem iam auctoritas Apostolica intercedit. Ergo licet omnibus venerari sed contra, quia auctoritas Apostolica carnis intercedit, quatenus licentiam, & facultatem concedit Missæ sacrificium celebrandi; sed non concedit omnibus sacerdotibus, sed solum Societatis Iesv religiosis. Ergo solum pro religiosis Societatis Iesv, & non pro aliis auctoritas Apostolica intercedit. Ergo solum ipsi, & non alij poterunt illos Sanctos venerari. Secundò si omnibus licitum esset Missæ sacrificium celebrare, vt quid Pontifex concessionem limitat pro aliqua speciali prouincia, & specialibus personis: Tertio, hæc concessio facta religiosis celebrandi Sanctum beatificatum sui ordinis, est quædam permissio, seu priuilegium derogans vniuersali prohibitioni factæ in cap. 1. de reliq. & veneratione Sanctorum, ne alicui veneretur abique autoritate Sedis Apostolicæ, Ergo manet integra prohibitio comparatiore illorum, quibus priuilegium non est concessum. Quarto sequeretur nullam esse differentiam inter Sanctum canonizatum, & beatificatum hoc modo: nam si de Sancto beatificato omnes possunt ex deuotione Missam, & officium recitare, nihil aliud de Sancto canonizato possunt, Ergo nulla est differentia.

6. Vt autem huic dubitationi respondeam, præmitto aliud esse Missam propriam, & officium proprium, alicuius Sancti recitare, aliud Missam votiuam, & officium votiuum. De D. Petro, & Paulo, Augustino, Dominico, & Franciscis dicitur Missa propria, & officium proprium non omnibus diebus anni, sed vno dumtaxat, extra quem nemo potest attentis regulis Missalis, & Breuiarii reformati à Pio V. Gregor. XIII. & Clem. VIII. Missam & officium proprium illorum celebrare. Item de pluribus Sanctis canonizatis nemini concessam est Missam propriam, & officium proprium dicere, & de aliquibus solum concessum est alicui prouincie, vel singularibus personis. Verum hæc limitata concessio non obstat, quominus Missam votiuam & officium votiuum quilibet illis exhibere possit. Quia eo solo, quod Sedes Apostolica illos in Sanctorum numerum retulit, & dignos iudicauit, vt in ipsorum gloriam sacrificium offerretur

offerretur nomine totius Ecclesie; consequenter iudicavit posse quemlibet fidelem, si velit, similem eis, ex devotione honorem præstare. Hoc posito,

7 Dicendum est lausque pius, & probabilis esse, posse quemlibet sacerdotem Missam votivam, & officium votivum recitare in honorem illius beati, pro quo Sedes Apostolica concessit alicui specialis religioni, vel provincie Missam, & officium proprium aliquo die celebrare. Probo quia una Missa in uno loco eiusdem valoris est, & ælimationis: ac plures Missæ pluribus in locis factæ, Ergo Sedes Apostolica concedens, ut in honorem alicuius Missa aliqua dicatur, simul declarat dignum esse, in cuius honorem omnes dici possent, Sed hæc declaratione facta tollitur prohibitio relata in cap. 1. de reliq. & venerat. Sanctorum, in quo cauetur neminem esse venerandum sine autoritate Romanæ Sedis. Nam cum hunc Sanctum ex tua devotione veneraris, autoritate Sedis Romanæ facis, quæ iudicavit dignum esse illa veneratione. Neque oblat si dicas verum esse Romanam Ecclesiam concedentem, ut in honorem alicuius Missa celebretur, simul declarat dignum esse, ut ab omnibus Sacerdotibus illo cultu possit venerari: at inde non inferri, posse omnes Sacerdotes illum venerari, non quia beatus dignus non sit, sed quia ipsi impediunt. Non, inquam, oblat, quia nemini publicum religionum cultum ex devotione alicui exhibendum impeditur, nisi quia is, cui est exhibendus, non iudicatur à Sede Apostolica dignus illo: quod constat manifestè ex his, quæ dicit Alexander III. in cap. 1. de reliq. & veneratione Sanctorum. ubi occasione aliquotum, qui hominem quendam in potatione, & ebrietate occisum venerabantur tanquam Sanctum, subiungit: Illam ergo non presumas de cætero colere, cum etiam si per eum miracula fierent, non liceret vobis ipsum pro Sancto absque autoritate Romanæ Ecclesie venerari. Ergo solum ad venerationem exhibendam requiritur Alexander, ut prius Romana Ecclesia illum pro Sancto veneretur, sed eo ipso, quod concedit Romana Ecclesia Missam in honorem ipsius celebrare, illum pro Sancto venerari; siquidem exhibet illi supremum cultum, quem exhibere potest. Ergo hæc concessio facta quilibet poterit eodem cultu Sanctum pro devotione venerari.

Et confirmo exemplo cuiuslibet Sancti canonizati; in cuius honorem omnes conveniunt posse vtiliter, & quolibet die quemlibet Sacerdotem Missam dicere, non quidem propriam quia tunc pro uno die illi est assignata, sed votivam, iuxta regulas Missæ votivæ, eo quod à Sede Apostolica iudicatus est dignus, cuius honor exhibetur, sed etiam in Sancto beatus hunc iudicium fecit, cum Missam in ipsius honorem dicere aliquibus personis permisit. Ergo,

Ex his inferri posse quemlibet eius imaginem adorare, & adorandam in altari constituere, & publicis processionibus circumferre; hi enim cultus longe inferiores sunt Missæ, & officio, si ergo Pontifex cum dignum iudicavit cultu, qui per Missam, & officium canonicum exhibetur, à fortiori dignus iudicatus est omnibus aliis.

8 Argumenta in contrarium nullius sunt ponderis.

Ad primum respondetur ut ibi. Ad probationem dico auctoritatem Sedis Apostolicæ religionis concedere Missam, & officium divinum in honorem illius Sancti, dupliciter intercedere posse. Primò approbando Sanctum, ut dignum in cuius honorem Missa, & officium ab omnibus celebratur. Secundò concedendo facultatem alicuius tantum Missam, & officium proprium dicendi. Hoc secundo, modo admitto pro aliquibus tantum personis auctoritatem Apostolicam intercedere, sicut etiam solet reperiri in Sancto canonizato. Ad primo modo respectu totius Ecclesie vniuersalis, auctoritas Apostolica intercessit ob rationem in conclusione allatam.

Ad secundum respondeo diuersum esse dicere Missam & officium divinum proprium, ac dicere ex devotione; dicere enim proprium, specialis solemnitas, & favor est factus ab Apostolica Sede: sicuti erat specialis favor factus religioni Sebastiani Francisci, & singularis honor S. D. daci; cum in ipsius honorem ab omnibus Ecclesie sacerdotibus Missa propria in eius die festissimi obitus dicebatur; at non ex eo quod in præsentia nemo alteri à religioni D. Francisci liceat Missam propriam dicere, prohiberi sicut qui voluerint dicere votivam.

Ad tertiam concessionem illam, & esse privilegium, & esse remotionem conditionis, sub qua lex lata in cap. 1. de reliq. & vener. Sancti obligat. Et enim remota illius conditionis, quantum est approbatio dignitatis, & meriti Sancti beati, Nam cum illa lex prohibeat venerationem publicam Sancti, qui à Romana Ecclesia probatus non fuerit, approbatione Pontificis remouetur conditio, & quæ ad prohibitionem. Est item illa concessio privilegium quatenus est concessio, & facultas Missam propriam, & officium proprium dicendi. Ex quo fit prohibitionem factam in d. cap. 1. cessare in veneratione Sancti beati, quia cessat negatio approbationis Pontificis sub qua obligat.

Ad quartum dico esse diuersam rationem inter Sanctum canonizatum, & beaticum: nam licet de pluribus Sanctis canonizatis non possit Missa propria, & officium proprium

dici, eo quod non sint relati in Missali, & Breviario. Et in hæc parte nulla videtur specialis differentia inter canonizatum, & beaticum: at de Sancto canonizato dici posset, præcipi saltem quoad speciem illum credere in cælis existere, & dignum esse in cuius honorem Missa, & officium celebraretur; de Sancto tamen beificato id solum permitti. Quapropter concludo posse Ecclesias Cathedralis, Episcopos cum suis Clericis supradictos Sanctos beaticos honorare Missa Pontificia, & officio votivo, processionemque solemnem, cui opinioni subscriperunt Salmantica anno Domini 1625. cum hic casus consultus fuit, Doctor Balboa in Ecclesia Salmantica doctoralis, & in vniuersitate primam cathedram canonum regens, D. D. Aluatus de Oca, & Sarmiento vespertinæ cathedræ canonum moderator, D. Martinus de Bonilla decreti cathedram regens, D. D. Petrus de Vaga, primarius legum professor Sedis, Augustiniana familia subscriperunt M. g. Basilius de Leon, M. Bernardus Rodriq. M. Franciscus Dominguez in vniuersitate professores; & etiam ex familia D. Bernardi subscripsit M. Angel, Manrique, M. Alphonsus Perez, M. Ludovic. Bernard. Ex familia D. Benedicti subscripsit M. Fr. Didac. de Salazar, M. Benedictus de la Serna. Ex D. Francisco, Fr. Petrus Ladion de Guenara, Fr. Laurentius de Villareal, Fr. Sebastianus Fajardo. Ex familia virginis de la Merced subscripsit M. Gaspar de los Reyes. Ex nostra Societate subscriperunt PP. Ioannes de Montemayor, Franciscus de Prado, Petrus Pimentel, Ludovic. Roa, Ioannes Martinez, & ego minimus, aderam enim tunc Salmantica.

§. VI.

Quid dicendum de religionum approbatione, an inquam, Pontifex errare possit.

1. Nequaquam Pontifex approbare potest religionem aliquam consentaneam esse Euangelio, quæ illa non sit.
2. Neque secundum leges prudentiæ errare potest Pontifex in religionum approbatione, qui affirmat.
3. Contrarium qui defendant, & quomodo probent.
4. Namquam est presumendum Pontificem in hac materia minus cauti, & prudenter procedere.

1. **C**um Pontifex religionem aliquam approbat, approbat vitæ aliquod institutum sub voto paupertatis, castitatis, & obedientiæ, tanquam apostolicum, & Euangelio nimis conforme ad salutem consequendam: hoc autem institutum & continet finem aliquem ad diuinam gloriam & salutem æternam pertinentem, & insuper media aliqua, quibus hic finis obtineri potest. Dicendum ergo existimo de fide esse, non posse Pontificem in approbatione huius finis, & mediolorum, quæ sibi proponuntur, errare; ita ut approbet tanquam consentaneam euangelicæ perfectioni, quod verè consentaneum non sit, sic docet Valent. 2. 2. disp. 1. q. 1. p. 6. §. 4. 1. col. 220. & colligitur ex Constantiensis sess. 8. ubi damnatur vitio loco error Yriclephi, asserentis impudentissimè omnes religiones indifferenter esse introductas à diabolo: cui errori non leue patrocinium esset, si Pontifex posset aliquam religionem contrariam euangelicæ perfectioni approbare, ut conuenientem; talis enim approbatio à diabolo esset, non à Christo, & eius vicario. Probo autem breuiter supradictam conclusionem esse de fide; quia de fide est Pontificem, quatenus talis est, errare non posse, ita is, quæ ad fidem, & motes pertinent vniuersalis Ecclesie; non enim vniuersalem Ecclesiam docere potest aliquod falsum; aliàs non esset in Ecclesia promissus spiritus veritatis; sed si Pontifex approbans aliquod institutum religionum tanquam Euangelicæ perfectioni conueniens approbaret, quod re vera conueniens non est, sed potius contrarium, errore pernicioso Ecclesiam obruderet, Ergo id fieri nullatenus potest.

2. Quæ inter Catholicos solum esse potest difficultas, an secundum leges prudentiæ errare possit Pontifex approbando aliquam religionem, cuius institutum licet malum non sit, neque contrarium perfectioni euangelicæ; est tamen minus conueniens Ecclesie, vel quia nimis durum, vel laxum sit; vel quia ex illo sequitur consilio aliqua in Ecclesia, & feruoris spiritualis in aliis religionibus diminutio.

In qua re Valent. disp. 1. q. 1. p. 7. §. 4. 1. col. 231. vers. quod verò armet, affirmat nequaquam in hac parte Pontificem errare posse. Mouetur efficaci satis ratione: si enim Pontifex admittit religionem quam spectatis omnibus circumstantiis debet reuocare, Ecclesiam obligat ad rem aliquam, quæ non in Ecclesie edificationem, sed potius destructionem cedit; siquidem obligat Ecclesiam, ne religionem illam reiciat, sed potius accipiat, & religiosi illius secum habitare permittat: quæ religio, ut supponitur, spectatis omnibus circumstantiis minus finis conueniens est, quam esset carentia illius; sed Pontifex ita non est potestas obligandi Ecclesiam in his quæ illi nociva sunt. Ergo non potest Pontifex approbare religionem Ecclesie vniuersali nocivam, ex quacumque parte nocivam proueniat.

DE
ASISTRU
SALAZAR
TOM.
IIII

